

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

V. Brønderslev Sogns
Spare- og Laanekasse

1870 – 1ste April - 1920

Sparekassens Ejendom.

Sparekasseinstitutionen er forholdsvis ny her i Danmark. I Henhold til Sparekasseinspektørens udsendte Meddelelser stiftedes de 2 første Sparekasser her i Landet i Aaret 1820, og de kan saaledes nu i Løbet af Aaret 1920 holde 100 Aars Jubilæum. Den ældste er Ærøskøbing Spare og Laanekasse, der oprettedes d. 16. April 1820, og derefter kommer Sparekassen for København og Omegn, der oprettedes den 1. Maj 1820. Det var altsaa temmelig kort efter, at den store økonomiske Krise var gaaet hen over Landet og kort efter Nationalbankens Oprettelse 1818, at Arbejdet for Oprettelsen af Sparekasser begyndte her i Landet. I de paafølgende Aar stiftedes en Del Sparekasser i de større Købstæder, saaledes oprettedes Aalborg Bys og Omegns Sparekasse den 12. Maj 1824; men det var først ca. 25 Aar derefter, at Bevægelsen naaede til Vendsyssel. De 2 ældste Sparekasser her er Sparekassen for Hjørring By og Omegn, der stiftedes den 11. Septbr. 1844 og Frederikshavn og Omegns Sparekasse, der stiftedes den 18. Septbr. 1844. Enkelte Landsparekasser var vel stiftet før Krigen 1864; men det var først efter denne, og som et Led i Genrejsningsarbejdet, at der her i vor Landsdel blev taget alvorlig fat paa Oprettelsen af Landsparekasser.

Saaledes oprettedes i 1867 Hvetbo Herreds Sparekasse, 1869 Brovst Sogns Sparekasse, Øster Brønderslev-Hallund Sognes Sparekasse, Jerslev Sogns Sparekasse, Horsens-Hammer Sognes Sparekasse, V. Hassing Sparekasse og Aaby-Biersted Sognes Sparekasse, 1870 V. Brønderslev Sogns Sparekasse, Albæk-Voer Sognes Sparekasse og Hals Sparekasse samt i 1871 Vraa Emb Sparekasse samt Løkken Sparekasse.

Det vil altsaa ses, at det var som Led i et almindeligt Arbejde for Oprettelsen af Sognesparekasser, at det den 18de December 1869 af 31. Mænd, der alle forpligtede sig som solidariske Selvskyldnerkautionister til at være ansvar-

lige for de Beløb, som mulig vilde blive indskudte i Sparekassen, vedtoges at oprette V. Brønderslev Sogns Spareog Laanekasse.

Efter at alle Forarbejderne var tilendebragte, begyndte denne sin Virksomhed den 1. April 1870.

De stiftende Medlemmer var:

Farver Emil Struntze, Brønderslev,
Gaardejer Peder Jen sen Krogh, Brønderslev.
Husejer Søren Madsen, Vrangbæk, Brønderslev,
Gaardejer S. Gildsig, Brønderslev,
Sognefoged Søren Jungersen, Brønderslev,
Købmand Henningsen, Brønderslev,
Proprietær C. J. Møller, Kornumgaard,
Gaardejer Ole Jensen Dam, Brønderslev,
Gaardejer Martin Jakobsen, Østerkær, Brønderslev,
Købmand Christen Jensen, Brønderslev,
Smed Christen Nielsen, Brønderslev,
Gaardejer Anders Mejlsted, Brønderslev,
Proprietær Erik Jensen, Thorsmark,
Forvalter S. Andersen, Enggaarden,
Gaardejer Lars Jakobsen, Brønderslev,
Gaardejer Morten Sørensen, Sigen, Brønderslev,
Bødker Johannes Christensen, Brønderslev,
Husejer Jens Christensen Gjø, Brønderslev,
Gaardejer Niels Chr. Larsen, Bundgaard, Brønderslev.
Forvalter A. Møller, Kornumgaard,
Gaardejer Johan Chr. Pedersen, V. Hedegaard,
Gaardejer Jens Graven Christensen, Brønderslev,
Gaardejer Jens Severin Jensen, Brønderslev,
Tømrer A. C. Andersen, Brønderslev,
Højskoleforstander N. C. Nielsen, Brønderslev,
Gaardejer Chr. Andersen, V. Kornumgaard,
Gaardejer Svend Peter Christensen, Brønderslev,
Gaardejer Søren Nielsen, Brønderslev.
Gaardejer Mads Jakobsen, Døvling, Brønderslev,
Manufakturhandler O. C. Jørgensen, Brønderslev, og
Gaardejer Christian Christensen, Vrangdrup.

Af de stiftende Medlemmer er kun Gaardejer Morten Sigen og Højskoleforstander N. C. Nielsen levende nu.

N. C. Nielsen.

Morten Sigen.

Sparekassens første Bestyrelse kom til at bestaa af:

Farver Emil Struntze, der valgtes til Formand og Kasserer,
Proprietær Møller, Kornumgaard.
Gaardejer S. Gildsig, Brønderslev,
Sognefoged Søren Jungersen, Brønderslev,
Gaardejer Martin Jakobsen, Øster Kær,
Husejer og Smed Chr. Nielsen, Brønderslev, samt
Lærer P. Christensen, Brønderslev.
Højskoleforstander N. C. Nielsen og Gaardejer Chr. Christensen,
Vrangdrup, valgtes som Revisorer.

I Sparekassens Ledelse har der været nogenlunde Stabilitet. Den første Formand, Farver Emil Struntze fungerede vel kun som saadan til 1. Oktbr. 1870, da han solgte sin Ejendom og flyttede fra Byen. I hans Sted valgtes saa Sognefoged Søren Jungersen, der fungerede til sin Død i Oktbr. 1876. Lærer P. Christensen var saa Formand $\frac{1}{2}$ Aar indtil 1. April 1877, da han afløstes af Højskoleforstander N. C. Nielsen. Denne var saa Formand og Kasserer indtil Generalforsamlingen 1891, da han afløstes af Landinspektør C. J. Jungersen, der siden den Tid har været Medlem af Sparekassens Bestyrelse og deltaget i den daglige Ledelse. I Tiden fra 1891 til 1916 var han baade Formand, Kasserer og Bogholder; men grundet paa Sparekassens Væxt deltes da Stillingen saaledes, at H. P. Hansen blev Formand og Kasserer, medens Jungersen vedblivende fungerede som Bogholder. En yderligere Deling fandt Sted ved H. P. Hansens Død 1916, da hans Søn, Manu-

fakturhandler Chr. Hansen, valgtes som Formand, Købmand Ehrenreich som Kasserer og Jungersen som Bogholder, og denne fordeling er bevaret indtil Dato. Bortset fra, de forannævnte Bestyrelsesmedlemmer, er der kun forholdsvis faa, der har været Medlemmer af Bestyrelsen. Nedenfor, angives Navnene paa de Mænd, der har været Medlemmer af Sparekassens Bestyrelse samt deres funktionstid:

Farver Emil Struntze fra April 1870 og til Oktb. 1870, altsaa $\frac{1}{2}$ Aar	
Prop. Møller, Kornumgrd. fra April 1870-Maj 1882,	12
Gaardejer S. Gildsig fra April 1870 - Maj 1873,	3
Sognefoged Søren Jungersen fra April 1870 - Oktb. 1876	6 $\frac{1}{2}$
Grdjr. Martin Jakobsen, Østerkær, fra April 1870 - 1883	13
Husejer og Smed Christen Nielsen fra April 1870 - 1872	2
Lærer P. Christensen fra 1870 - 1879,	9
Tømrer A. C. Andersen fra 1872 - 1881,	9
Gaardejer Niels Chr. Larsen Bundgaard fra 1873 - 1881,	8
Højskoleforstander Nielsen fra 1876 - 1891,	18
Gaardejer Johan Chr. Pedersen fra 1879 - 1904,	25
Købmand Winther fra 1880-1887,	7
Lars Peter Nielsen, Bundgaard, fra 1881 - 1888,	7
Husejer Anders Christensen fra 1882 - 1887,	5
Sognefoged A. C. Jensen fra 1883 - 1887,	4
Grd. Niels P. Hansen fra 1883 - 1891 og fra 1904 til Dato	24
Smed Chr. Jensen fra 1887 - 1908,	21
Uhrmager P. Thomsen fra 1887 - 1909,	22
Købmand H. P. Hansen fra 1887 - 1891 og fra 1910 - 16,	10
Købmand L. Andersen fra 1888 - 1895,	7
Landinspektør C. J. Jungersen fra 1890 til Dato,	30
Træhandler J. P. Christensen (Karnøe) fra 1891 - 1902,	11
Gaardejer Niels Pedersen, Vesterkær fra 1891 - 1898,	7
Sagfører Kiær fra 1895-1896,	1
Proprietær Møller, jun., Kornumgaard, fra 1896 - 1910,	14
Gaardejer Chr. Vestergaard, Brønderslev, fra 1898 - 1911,	13
Boghandler P. Christensen fra 1902 - 1910	8
Husejer Julius Sørensen fra 1908 til Dato,	12
Købmand Ehrenreich fra 1908 til Dato,	12
Partikulier Chr. Tolstrup fra 1910 til Dato,	10
Fabrikant P. Nielsen fra 1911 til Dato,	9
Købmand Chr. Hansen fra 1916 til Dato,	4

Der har altsaa i Sparekassen kun været 32 Bestyrelsesmedlemmer i de forløbne 50 Aar, og naar det erindres,

Farver Struntze.

Søren Jungersen.

N. C. Nielsen.

H. P. Hansen.

C. Jungersen.

Chr. Hansen.

Sparekassens Formænd gennem Aarene.

at Bestyrelsen til enhver Tid bestaar af 7 Medlemmer, kan det vel siges, at der har været lidt. Skiften. Af de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer er kun Højskoleforstander Nielsen, Lars Peter Bundgaard, Bankdirektør L. Andersen, Skørping, Sagfører Kjær, Brandirektør Møller, Hjørring, og Propr. Chr. Vestergaard, Muldbjerggaard, Hjørring, samt Boghandler P. Christensen endnu i live.

Heller ikke med Hensyn til Revision har der været skiftet hyppigt:

Højskoleforst. N. C. Nielsen var Revisor fra Stiftelsen og til 1875	altsaa 5 Aar
Gdr. Chr. Christensen, Vrangdrup, fra Stiftelsen til 1876	6
Købmand S. M. Christensen fra 1875 til 1877,	2
Købmand Winther fra 1876 - 1879 og fra 1892 - 1895,	6
Købmand Ejersted fra 1877 - 1880,	3
Sognefoged A. C. Jensen fra 1879 - 1883,	4
Husejer Anders Christensen fra 1880 - 1881,	1
Kjeld Møller, Enggaarden, fra 1881-1882,	1
Propr. Møller, sen., Kornumgaard, fra 1882 - 1885	3
Sagfører Stenstrup fra 1883 - 1885.	2
Købmand H. P. Hansen fra 1885 - 87 og fra 1901 - 1910,	11
Købmand L. Andersen fra 1885 - 88,	3
Købmand Ehrenreich fra 1887 - 1890,	3
Tømrer A. C. Andersen fra 1888-1891,	3
Dyrlæge P. Christensen fra 1890-1892,	2
Sagfører Kjær fra 1891 - 1895,	4
Skoleinspektør Rasmussen fra 1895 - 1901,	6
Partikuller Struntze fra 1895 - 1900,	5
Lærer Kristjansen fra 1900 og til Dato,	19
Købmand Chr. Hansen fra 1910 - 1916,	6
Bogbinder Madsen fra 1919 og til Dato,	3

Som det vil ses af Fortegnelsen over Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer har adskillige af disse Mænd til forskellige Tider haft begge Hvervene, saa at for Ex. en afgaaet Revisor er blevet Bestyrelsesmedlem eller omvendt.

De nuværende Bestyrelsesmedlemmer er altsaa Købmand Chr. Hansen (formand), Købmand Ehrenreich (Kasserer), Landinspektør, C. Jungersen (Bogholder), Husejer Julius Sørensen, Partikulier Chr. Tolstrup, Husejer Niels Peter Hansen og fabrikant P. Nielsen, og den nuværende Revision bestaar af Lærer Kristiansen og Bogbinder Madsen.

P. Nielsen.

C. Jungersen.

Vilh. Ehrenreich.

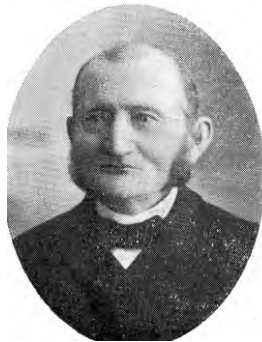
Chr. Hansen.

Julius Sørensen.

C. Tolstrup.

N. P. Hansen.

Sparekassens nuværende Bestyrelse.

J. Kristjansen.

M. S. Madsen.

Sparekassens nuværende Revisorer.

Det vil ses, at flere af disse Mænd har virket i Sparekassens Tjeneste i en temmelig lang Aarrække, og jeg tør sige, at der altid har været et loyalt og godt Samarbejde mellem de forskellige, der har deltaget i Ledelsen samt mellem denne og Revisionen.

Som anført var det ved Sparekassens Stiftelse saaledes, at samtlige stiftende Medlemmer hæftede solidarisk for de Beløb, der blev indskudt i Kassen, og dette vedblev at være Tilfældet, indtil Lovene ved en den 22. Januar 1878 afholdt Generalforsamling ændredes saaledes, at de stiftende Medlemmer hver indbetalte et Beløb af 10 Kr., og at dette sammen med det Reservefond, der var opsamlet gennem Aarene, og som paa dette Tidspunkt androg 2297 Kr. 12 Øre, skulde fremtidig tjene alene som Sikkerhed for Indskudene, der den 1. April 1878 udgjorde 24,312 Kr. 30 Øre.

Umiddelbart efter Stiftelsen begyndte Sparekassen sin Virksomhed. I dens første Regnskabsaar, der strækker sig fra $\frac{1}{4}$ 1870 til $\frac{1}{4}$ 1871, blev der i alt indskudt 5537 Rdl. 47 Sk. og uddraget 52 Rdl., saa at der den $\frac{1}{4}$ 1871 indestod paa 77 Konti 5485 Rdl. 47 Sk., foruden de tilskrevne Renter 51 Rdl. 8 Sk. Af disse Konti tilhørte 17 Tjenestetyende, 3 Handlende, 23 Gaardmænd, 5 Husmænd, 25 Børn, 3 Pensionister og Aftægtsnydende og 1 en forening. Den største Konto var paa 1650 Rdl. og kun 2 Konti blev opgjort og udbetalt i Aarets Løb.

Den første Kontordag den $\frac{2}{4}$ 1870 blev der indskudt 346 Rdl. og udlaant 330 Rdl.

Ved Afslutningen af det første Regnskabsaar var der udlaant 600 Rdl. i fast Ejendom og 4810 Rdl. mod Selvskyldnerkaution.

Det vil ses, at Virksomheden til at begynde med var ringe; men der var dog lagt en god Grund, og de Mænd, der arbejdede med Sagen, stolede fuldt og fast paa, at Virksomheden nok skulde faa Betydning for den Egn, for hvilken den blev paabegyndt, og de Aar, der er gaaet, har formentlig bekræftet Rigtigheden deraf.

Efter 10 Aars Virksomhed, altsaa $\frac{1}{4}$ 1880, indestod i Sparekassen og Reservefonden var da	Kr. Øre 24.073 31 2.518 06
Efter 20 Aars Virksomhed, altsaa $\frac{1}{4}$ 1890, og Reservefonden var da	143.070 73 6.252 75
Efter 25 Aars Virksomhed, altsaa $\frac{1}{4}$ 1895, og Reservefonden var	191.458 85 9.534 05
Efter 30 Aars Virksomhed, altsaa $\frac{1}{4}$ 1900, og Reservefonden var	364.485 30 15.604 33
Efter 40 Aars Virksomhed, altsaa $\frac{1}{4}$ 1910, og Reservefonden var	613.225 07 26.757 32

Siden 1910 er Virksomheden stadig blevet forøget, og hidsættes nedenfor en Angivelse af Sparernes Indskud og Reservefond for de sidste 10 Aar:

	Indskudt Kapital: Kr. Øre	Reservefond Kr. Øre
$\frac{1}{4}$ 1910	613.225 07	26.757 32
$\frac{1}{4}$ 1911	670.554 53	26.942 09
$\frac{1}{4}$ 1912	730.717 78	27.979 31
$\frac{1}{4}$ 1913	838.074 47	29.305 23
$\frac{1}{4}$ 1914	904.261 87	30.458 80
$\frac{1}{4}$ 1915	1.009.068 97	32.601 27
$\frac{1}{4}$ 1916	1.191.780 65	35.670 39
$\frac{1}{4}$ 1917	1.487.590 43	39.815 27
$\frac{1}{4}$ 1918	2.003.866 05	44.800 24
$\frac{1}{4}$ 1919	2.489.257 63	52.840 55

Af denne Oversigt vil det altsaa ses, at medens den indskud te Kapital i Løbet af de første 25 Aar kun naede

op til 191.458 kr. 85 Øre er den i de sidste 25 Aar naaet op over $2\frac{1}{2}$ Million Kroner.

Udlaansvirksomheden er voxet nogenlunde i samme Maalestok som Indlaanene; men har i Tidens Løb delvis skiftet Karakter. I Begyndelsen var det væsentligt Kautionslaan, som Sparekassen ydede, hvilket fremgaar af det allerede anførte, at der den 1. April 1870 var udlaant 600 Rdlr. mod Prioritet og 4810 Rdlr. mod Kautiøn:

		Prioritet		Kautiøn		Haaudpant	
		Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre
$1\frac{1}{4}$	1880 var Udlaanene	11,700	00	14,998	00	000	00
$1\frac{1}{4}$	1890 —	43,825	00	87,563	00	5,625	00
$1\frac{1}{4}$	1895 —	72,130	00	124,902	78	10,727	00
$1\frac{1}{4}$	1900 —	159,738	00	233,747	84	22,502	00
$1\frac{1}{4}$	1910 —	289,955	55	416,530	52	24,829	20
$1\frac{1}{4}$	1911 —	305,956	25	416,187	00	23,725	20
$1\frac{1}{4}$	1912 —	302,975	15	397,207	10	27,634	20
$1\frac{1}{4}$	1913 —	353,270	65	388,570	31	23,517	00
$1\frac{1}{4}$	1914 —	378,464	98	415,528	38	32,865	00
$1\frac{1}{4}$	1915 —	423,361	05	432,370	44	40,070	00
$1\frac{1}{4}$	1916 —	523,544	47	476,865	84	32,592	00
$1\frac{1}{4}$	1917 —	710,461	84	491,506	91	41,443	00
$1\frac{1}{4}$	1918 —	1,124,264	74	531,702	24	66,713	00
$1\frac{1}{4}$	1919 —	1,593,519	14	605,417	94	69,410	00

Ved Ydelsen af Kautionslaan forlanges altid 2 Kautiønister, og det almindelige er, at disse Laan afdrages paa 5 eller 10 Aar, saaledes som det nærmere er bestemt i det udstedte Gældsbevis. Dog gives der ogsaa undertiden afdragsfri Kautionslaan, idet der saa ved Laanets Ydelse er fastsat en bestemt Tilbagebetalingstid for hele Laanet.

1 ste Prioritetslaanene ydes altid afdragsfri, medens 2. Prioritetslaan, for hvilke, der saa godt som altid fordres Kautiøn, afbetales med bestemte i Obligationer fastsatte Afdrag. Disses Størrelse kan variere en Del. Indlaansrenten har under hele Sparekassens Virketid varieret fra 4 til $4\frac{1}{2}$ pCt p. A.; og først nu, fra Oktober 1919, er den for Indlaan paa 3 Maaneders Opsigelse forhøjet til 5 pCt. p. A. Udlaansrenten var til at begynde med 6 pCt. p. A. af alle Kautionslaan; men der ydedes daarligt stillede Laanere en Rentegodtgørelse af 2 pCt, der blev afskrevet paa Hovedstolen. Dette varede dog kun faa Aar, og senere

har den fulgt Indlaansrenten, saaledes, at den for 1. Prioritetslaan har været $\frac{1}{2}$ pCt. over denne, 2. Prioritets- og Haandpantlaan $\frac{3}{4}$ eller 1 pCt. over Indlaansrenten, samt endelig for Kautionslaanenes Vedkommende fra $\frac{3}{4}$ til $1\frac{1}{4}$ % over Indlaansrenten. Renten af Privatlaanene betales i de sædvanlige halvaarlige Terminer, for det forløbne Halvaar, altsaa bagud, medens Renterne af Kautionslaanene betales forud for $\frac{1}{4}$ Aar. Sparekassen har aldrig nogensinde under nogen som helst Form taget Provision af Laantagerne.

Da Sparekassen begyndte sin Virksomhed valgtes der straks Taxationsmænd til at foretage Vurderinger af de Ejendomme, hvori der ønskedes Laan. Disse blev meget lidt benyttede, og bortfaldt ved en Lovrevision i 1878.

Siden den Tid har Bestyrelsen selv skønnet over Værdien af de tilbudte Panter og derefter truffet Bestemmelse om, hvor stort et Laan, der i ethvert Tilfælde har kunnet ydes. I de senere Aar har der været benyttet den Praxis, at Bestyrelsesmedlemmer har besigtiget de tilbudte Panter. For Laansøgerne har denne Ordning jo været den billigste og Erfaringen har vist, at Sikkerheden ikke har lidt derved.

I det hele taget er de Tab, som Sparekassen har lidt ved sin Udlaansvirkshed meget smaa. Det kan saaledes anføres, at i de 50 Aar, som Sparekassen har været i Virksomhed, er der i alt kun afskrevet 1808 Kroner 30 Øre som Tab.

Sparekassen har i de forløbne Aar udbetalt et Beløb til Anvendelse i forskellige almennyttige Øjemed. Alt i alt er der i de forløbne Aar udbetalt godt 7.500 Kr.

1889 begyndte Sparekassen Salg af 2 Øres Sparemærker, og er der siden den Tid gennem Sparekassen solgt 2 Øres Sparemærker for ca. 14.500 Kr.

Efterhaanden som Sparekassen er voxet er der blevet Brug for yderligere Kontortid; Til at begynde med, var Kontoret kun aaben hver 14. Dag. Derefter gik den over til at have aaben en Gang ugentlig, hvilket senere blev til 2 og 3 Gange, og endelig har den nu fra $\frac{1}{9}$ 1918 haft daglig Kontortid fra 10 - 12 og fra 2 - 4.

De første Aar af Sparekassens Virksomhedsperiode havde den Kontor hos de respektive Formænd; men efterhaanden, som den. voxede, blev Trangen til egen Bygning

Interiør fra Sparekassens Kontor.

med brandfrit Rum og rummelige Kontorlokaler større og større. Den opførte derfor i 1906 en stor Bygning paa Hjørnet af Nygade og Jernbanegade og har siden den Tid haft Kontorer der. Der var den Gang stærkt delte Meninger om, hvorvidt det var formaalstjenligt for Sparekassen at opføre saa stor en Bygning, som Tilfældet blev. .

Aktionærerne var imidlertid enige om Grunden, og denne forekom de fleste af disse for dyr, dersom der ikke skulde bygges mere end til Sparekassens eget Brug. Det store Fler-tal af Aktionærerne stemte imidlertid for at opføre den store Bygning, og selv om det bagefter maa siges, at det var et resikerligt Foretagende, og at denne Opførelse maa erkendes at være en af Grundene til, at Reservefonden er forholdsvis lille, har dog Udviklingen i de forløbne Aar, og navnlig Indlaanens stærke Stigning bevirket, at Risikoen ved Byggeforetagendet nu er forsvundet. Endvidere er det givet, at dersom Sparekassen nu vilde skride til Salg af Bygningen, vilde Reservefonden sikkert ved et saadant Salg kunne forøges med 50000 Kr.

Desuden er der ved Opførelsen naaet det, at det tidligere skarpe Hjørne mellem Nygade og Jernbanegade er afrundet paa en meget heldig Maade, og at Byen er blevet en smuk Bygning rigere.

Kaster man Blikket tilbage paa Sparekassens Udviklingen gennem Aarene, vil man se, at den paa det allernærme-ste falder sammen med Byens Udvikling. Den blev stiftet, da Jernbanen fra Aalborg til Frederikshavn endnu kun var projekteret, da Kommunen i et og alt bar Landsognets Præg, og da det var besværligt at komme til Købstæderne for at anbringe de disponible Pengemidler, og den fejrer nu 50 Aars Jubilæum paa den Dag, da Brønderslev formentlig bliver Købstad. Til at begynde med holdt dens Udvikling ikke Trit med Byen. De gammeldags forhold, da folk hjalp hinanden privat og ydede hinanden økonomisk Støtte vedvarede en Tid, og Beboerne i Brønderslev og Omegn benyttede i mange Aar Købstædernes Sparekasser af gl. Vane.

Ja, man kan vel egentlig sige, at det først paa den Tid, at Byen fik nok et Pengeinstitut, Brønderslev Bank, at Sparekassens Væxt ret begyndte. Banken blev oprettet 1896, og da indestod der i Sparekassen kun 226.638 Kr.

I 1918 oprettedes der desuden en Filial af Andelsbanken og alle Pengeinstitutioner trives godt og fredeligt ved hinandens Side.

Om den Udvikling, at den private Hjælpsomhed er forsvundet, og Banker og Sparekasser benyttes som Mellemed er helt af det gode, tør jeg ikke udtale mig; men naar en Udvikling af den Art skal ske, forekommer det mig, at Sparekasserne som Mellemed bringer Laantagerne billigere Penge end Bankerne i det hele taget gør det.

I mere end en Henseende gaar Sparekassen nu ved Afslutningen af 50 Aar Virksomhed over i ny Forhold. Den Pengerigelighed de sidste Aar har bragt, er vel nu afsluttet foreløbig, og Følgen deraf vil vel blive, at ny Prioritetslaan kun vil blive givet i ringe Maalestok. Den skal indordnes under den ny Sparekasselov, der ligeledes paa flere Omraader griber ind i dens Selvstyre, blandt andet ogsaa med Hensyn til Midlernes Anbringelse, og dens gamle Navn maa vel ogsaa af Hensyn til Byens Overgang til Købstad forandres; men lad os haabe, at alle disse Momenter ikke maa gøre dens Udvikling og Betydning for Oplandet ringere, end den hidtil har været.

REGNSKAB

FRA 1. APRIL 1918 TIL 31. MARTS 1919.

Gevinst- og Tabskonto.

Indtægt:		Udgift:	
Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Indvundne Renter af Indlaan i Banker og Sparekasser.....	7,514	Renter, beregnet Sparerne.....	99,832
Indvundne Renter af Udlaan.....	106,608	Driftsudgifter.....	7,402
Udbytte af Obligationer.....	1,489	Udgifter i veldædige Øjemed.....	260
Salg af Kontrabøger.....	1	Vederlag for Salg af Sparemærker.....	40
Overskud fra Bygningen.....	695	Udbytte til Aktionærerne.....	33
		Afskrevet paa Bygningen.....	699
		Gevinst i Regnskabsaaaret.....	8,040
Tilsammen	116,309	Tilsammen	116,309
	62		62

Balance-Konto.

	Kr.	Ø.	
Aktiver:			
Kassebeholdning	4,066	49	
Indlaan i Banker og Sparekasser	163,157	28	
Udlaan mod Pant i fast Ejendom	1,593,519	14	
Udlaan mod Haandpant	69,410	00	
Udlaan mod Kaution	605,417	94	
Obligationer	34,132	25	
Indestaaende i Kassens Ejendom	50,746	73	
Kassens Inventarium	861	68	
Renter tilgode af Udlaan	20,905	20	
Beholdning af Sparemærker m. m.	939	60	
En Debitor	117	50	
Tilsammen	2,543,273	81	
Passiver:			
Sparernes Tilgodehavende	2,489,257	63	
Aktiekapitalen	850	00	
Aktionærernes uhævede Renter	325	63	
Reservefonden:			
Den 31. Marts 1918	44,800	24	
+ Aarets Overskud	8,040	31	
Tilsammen	2,543,273	81	

V. Brønderslev Sogns Spare- og Laanekasse, den 31. Marts 1919.
Chr. Hansen. P. Nielsen. C. Talstrup. N. P. Hansen. C. Jungersen.
Vilh. Ehrenreich. Julius Sørensen.

Underskrevne Revisorer har fundet ovenstaaende Regnskab, som vi har modtaget den 30. Maj d. A. overensstemmende med Kassens Bøger. I Henh. til Lov om Spare- og Laanekasser af 28. Maj 1880 § 5 attesterer vi: 1) at Summen af Saldoerne paa de enkelte Indskyderes Konti er lig med den i Regnskabet opførte Hovedsum. 2) at vi ved den af os foretagne nøjagtige Prøvelse af Kassens Aktiver og Passiver ikke har fundet Anledning til nogen Bemærkning, 3) at Kassen er styret i Overensstemmelse med dens Vedtægter.

Brønderslev, den 2. juli 1919. M. S. Madsen. J. Kristjansen.